

Second Year B.A./B.Sc./B.Com. Degree (Sanskrit) Examination,
August/September 2008

Directorate of Correspondence Course
LANGUAGE SANSKRIT

Group – I - Paper – II : Drama and Champu

- i) Nagananda of Sri Harsa
- ii) Sundara Kanda in Champuramayana of Bhoja
- iii) Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

- Note:* 1) Questions in Sanskrit should be answered in Sanskrit with Devanagari script. (Grammar question only)
2) Other questions can be answered either in Sanskrit/Kannada/English.

- I. a) ನಾಗಾನಂದ ನಾಟಕದ ಕಥಾಮೂಲ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಹರ್ಷನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

Write an essay on sources of Nagananda Drama and changes made by the poet Sri Harsha.

ಅಥವಾ/OR

2008

ನಾಗಾನಂದ ನಾಟಕದ ತೃತೀಯಾಂಕದ ಪ್ರಶಂಸಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an critical appreciation of the III Act of the play Naganandam.

10

- b) ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write a short note on any ONE of the following.

4

- 1) संस्कृत नाटकानि
- 2) जीमूतवाहनः
- 3) रक्तवल्लभम्

P.T.O.

II. a) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any **TWO** of the following stanza.

(5+5=10)

- 1) रागस्यास्पदमित्यवैमि न हि मे ध्वंसीति न प्रत्ययः
कृत्याकृत्यविचारणासु विमुखं को वा न वेत्ति क्षितौ ।
एवं निन्दामपीदमिन्द्रियवशं प्रीत्यै भवेद्यौवनं
भक्त्या याति यदीत्यमेव पितरो शुश्रूषमाणस्य मे ॥
- 2) नीताः किं न निशाः शशाङ्कधवला नाघ्रातमिन्दीवरं
किं नोन्मीलितमालती सुरभयः सोढाः प्रदोषानिलाः ।
हुङ्काराः कमलाकरे मधुलिहां किं वा मया न श्रुताः
निर्णयोजं विधुरेष्वधीर इति मां केनाभिघते भवान् ॥
- 3) शिरामुखैः स्यन्दत एव रक्त
मद्यापि देहे मम मांसमस्ति ।
तृप्तिं न पश्यामि तवापि तावत्
किं भक्षणत्वं विरतो गरूत्मन् ॥

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಸಂದರ್ಭಗಳೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate any **TWO** of the following.

(3+3=6)

- 1) गृहीतः सापराधोऽयं स कथं मुच्यते करः ।
- 2) वयस्य, अहो गीतमहो वादित्रम् ।
- 3) किं मधुमथनो वक्षःस्थलेन लक्ष्मीमनुद्गहन् निर्वृणोष्यति ।
- 4) शरीरकस्यापि कृते मूढाः पापानि कुर्वते ।

PART - B

III. ಚಂಪೂಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the origin and development of champu literature.

ಅಥವಾ/OR

ಸೀತಾದೇವಿಯು ರಾವಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ರಾವಣನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the words uttered by Sita to Ravana and the response of Ravana for that. 10

IV. a) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Explain any TWO of the following slokas.

(5+5=10)

- 1) एषा राक्षस सार्वभौमनगरी रक्षश्चमूरक्षिता
तस्येदं सदनं सुवर्णशिखरं विभ्राणमभ्रावलम् ।
एतत्-पुष्पकमाहृतं धनपतेरित्यादरान्मारुते-
स्तत्रा दर्शय दिन्दुदीप किरण प्रद्योति तारा नशा ॥
- 2) सौख्यावहस्य पवनात्मजनीयमान
रामाङ्गुलीयक विलोकनवासरस्य ।
सत्यं कलां शततमीं भुवि नैव भेजे
पाणिग्रहोत्सवदिनं जनकात्मजायाः ॥
- 3) आदौ नीलांशुकश्रीस्तदतु मरकताबद्धनीवीविभूतिः
कस्तूरी पङ्कभङ्गी क्षणमपि विकचेन्दीवर सुकसपत्नी ।
पश्चात् स्निग्धाञ्जनाभा जघनकुचकटीकण्ठनेत्रेषु जाता
दिव्कान्तानां तदानीं दशमुख नगरी दाहसुभूत धूम्या ॥

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಸಂದರ್ಭಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವರಿಸಿ.

Annotate any TWO of the following

(3+3=6)

- i) तस्मान्नास्मि विपक्षोऽद्य सपक्ष इति मां भज ।
- ii) सर्वथापि विततमनोरथो दाशरथिः ।
- iii) इयमननुकूला त्रेदिमां हताशां मे प्रातरशनाय ॥
- iv) चिरजीवी स दधौ यथार्थसंज्ञाम् ।

PART - C

V. a) ತ್ರಯಾಣಾಂ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯಾನಿ ಲಿಖತ ।

3

- i) राजमार्गः
- ii) यथाविधि
- iii) चोरभयम्
- iv) पितरौ
- v) रामलक्ष्मणौ

b) त्रयाणां व्याकरणरीत्या पदपरिचयं कुरुत.

3.

i) कृतः

ii) तिष्ठन्

iii) गतुं

iv) वर्धमानः

v) गत्वा

c) त्रयाणां दोषान् परिहरत.

3

1) पिता पुत्रस्य सह नगरं गच्छति ।

2) अलं श्रमस्य ।

3) प्रजानां स्वस्ति ।

4) चोरेण विभेति ।

5) भवान् लिख ।

VI. कृतं लघुश्लोकः :

5

त्रेतायुगे तमसानदीतटे पुण्याश्रमे भगवान् वाल्मीकिः आसीत् । सः सदा भगवन्तं श्रीरामं भजतिस्म । एकस्मिन् दिने देवर्षिः नारदः तस्य आश्रमं आगच्छत् । वाल्मीकिः नारदं सत्यं वदत इति पृच्छत् - हे भगवन् ! इदानीं भूलोके धार्मिकः कृतज्ञः संयमी, बलवान्, धैर्यवान्, सत्यवादी, परिमकारी लोकोत्तरमुन्दरिषिकः पुरुषः स्ति इति ।

